Maistelupuisto
Ferrarian rinne
kartat, kasviluettelo ja lajiketiedot

Puutarhakasvien menestymisvyöhykkeet

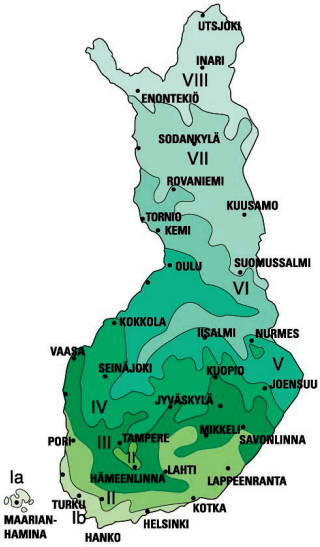

Lähde: www.taimistoviljelijat.fi

Tekstit: Merja Hartikainen, MTT
Kartat: Hannu Ojanen, MTT
Kuvat: MTT/Tarja Hietaranta, Saila Karhu, Mika Raivonen, Marjatta Uosukainen, Eila Salo, Maarit Heinonen
Taitto: Outi Mäkilä, MTT

Tervetuloa Ferrarian rinteelle!

Ferrarian rinne esittelee suomalaisten marja- ja hedelmäkasvien monimuotoisuutta. Puistoon on istutettu omat alueensa mm. omenille, kirsikoille, luumuille, vadelmille, karhunvatuille, herukoille ja tyrneille. Kävijän on helppo verrata esimerkiksi vanhoja omenalajikkeita toisiinsa ja maistella uusia suomalaisia omenajalosteita. Kasvit on istutettu nurmialueille, joiden välissä ja reunoilla on niittyjä.
Puisto on aina avoin ja sen 700 metrinpituinen polku on osa Jokioisten kunnan virkistysreittiä. Puistoon on mahdollista tulla myös haketettua Ferrarian metsäpolkua pitkin. Polulle pääsee Ferrariantieltä.

Vanhoja lajikkeita ja risteytyslinjoja

Puistossa on suomalaisia vanhoja ja uusia lajikkeita. Puistossa kasvaa myös jalostamalla syntyneitä ainutkertaisia risteytyslinjoja. Risteytyslinjoilla ei ole lajikenimeä, niitä merkitään vain numeroilla ja kirjaimilla. Ne ovat arvokkaita tulevassa kasvinjalostuksessa.

FinE® -kasveja

Ferrarian rinteellä kasvaa FinE®-tavaramerkittyjä herukoita, luumuja, kirsikoita ja pensasmustikoita.

Tunnuksella varustetut kasvit ovat ilmastollisesti kestäviä ja käyttöominaisuuksiltaan tutkittuja kasveja. Ne on lisätty tautitestatuista emokasveista. Tunnus auttaa valitsemaan kestäviä ja kauniita kasveja. Lyhenne FinE tulee sanoista Finnish Elite, tunnuksen omistaa MTT.

Puistossa saa
- kulkea ja kuvata
- maistella marjoja ja hedelmiä

Puistossa ei saa
- vahingoittaa kasveja
- poimia astiaan
- roskata

Sisällys

1. Ferrarian rinteen kartta ja kasviluettelo 5-6

2. OMENAT 7

Vanhat omenalajikkeet 7
Uudet omenalajikkeet 8

3. VADELMAT JA KARHUNVATUKAT 10

Punaiset vadelmat 10
Keltaiset vadelmat 10
Mesivadelmat 10
Mustavadelmat 12
Poimuvatukka 12
Teivadelma 12

4. JAPANINRUUSUKVITTENIT, YRTIT JA PENSASMUSTIKAT 13

Japaninruusukvittenit 13
Yrtit 13
Tarhapensasmustikat 14
Varpu- eli kanadanmustikat 16

5. KORISTEOMENAPUUT 17

6. HERUKAT, KARVIAISET, MARJAPIHLAJAT JA MARJATUOMIPIHLAJAT 18

Mustaherukat 18
Viherherukat 19
Punaherukat 19
Valkoherukat 19
Karviaiset 20
Marjapihlajat 21
Marjatuomipihlajat 21

7. TYRNIT 22

Helsingin yliopiston jalostusaineisto 22
MTT Ruukin tyrnit 24

8. KIRSIKAT, LUUMUT JA PÄÄRYNÄT 25

Kirsikat 25
Hapankirsikat 25
Arokirsikka 26
Luumut 26
Päärynät 28

Opaskartta 32

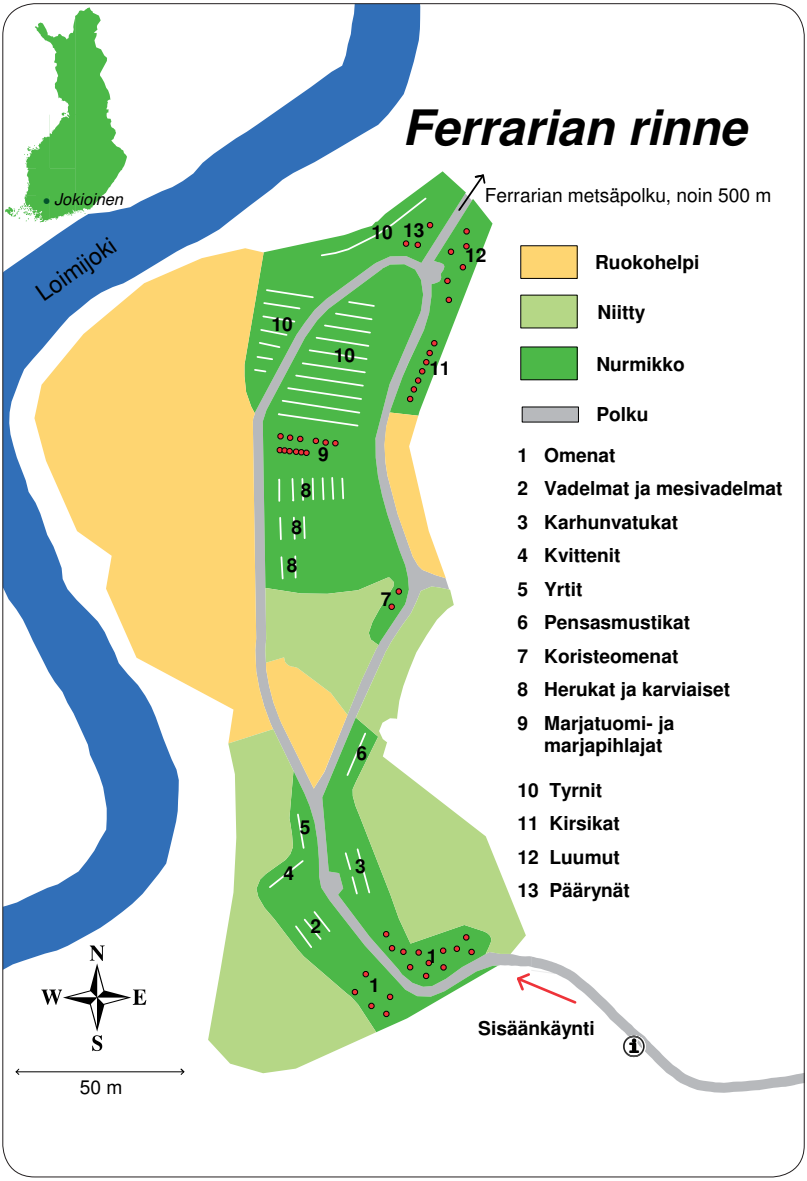
Ferrarian rinne
Jokioinen
Loimijoki
Ferrarian metsäpolku, noin 500 m
Ruokohelpi
Niitty
Nurmikko
Polku
1 Omenat
2 Vadelmat ja mesivadelmat
3 Karhunvatukat
4 Kvittenit
5 Yrtit
6 Pensasmustikat
7 Koristeomenat
8 Herukat ja karviaiset
9 Marjatuomi- ja marjapihlajat
10 Tyrnit
11 Kirsikat
12 Luumut
13 Päärynät
Sisäänkäynti
N
W
E
S
50 m

Kasviluettelo

Omenat *Malus domestica*

Vanhat lajikkeet
- 'Lavia'
- 'Snygg'
- 'Sokeri-Miron'
- 'Särsö'
- 'Sävstaholm'
- 'Tsaarin Kilpi'

Uudet lajikkeet
- 'Heta'
- 'Pekka'
- 'Petteri'
- 'Pirja'
- 'Vuokko'

Vadelmat *Rubus idaeus*
- 'Indian Summer'
- 'Krusenbergs'
- 'Preussen'

Keltaiset vadelmat
- 'Goliath'
- Ru 16, Lempäälä

Mesivadelmat *Rubus x binatus*
- 'Heija'
- 'Heisa'

Karhunvatukat
- mustavadelma *Rubus alleghiensis*
- 'Earliest of all'
- 'Majastet'
- poimuvatukka *Rubus plicatus*
- Rubus pyramidalis
- teivadelma *Rubus 'Tayberry'*

Japaninruusukvitteni
- *Chaenomeles japonica*
- 'Sirius'
- 'Venus'

Yrtit
- karhunjuuri *Meum athamanticum*
- rantaputki *Ligusticum scoticu*m
- rohtopähkämö *Stachys officinalis*
- rohtosuoputki *Peucedanum ostruthium*
- saksankirveli *Myrrhis odorat*a

Pensasmustikat
- *Vaccinium Angustifolium*-ryhmä
- tarhapensasmustikka
- 'Aino'
- 'Alvar'
- 'Sine'
- 'Siro'
- kanadanmustikka *Vaccinium angustifolium* 'Hele'
- varpumustikka *Vaccinium brittonii* 'Tumma'

Herukat ja karviaiset *Ribes*

Mustaherukka
- 'Jänkisjärvi'
- 'Lepaan Musta'
- 'Matkakoski'
- 'Mortti'
- 'Ola'
- 'Öjebyn'

Valkoherukka 'Valkoinen Suomalainen'

Viherherukka 'Vertti'

Punaherukka
- 'Punainen Hollantilainen'
- 'Rotes Wunder Katri'

Karviainen
- 'Hinnonmäen Keltainen'
- 'Lepaan Punainen'

Koristeomenapuut *Malus*
- Purpurea-ryhmä purppuraomenapuu 'Marjatta'

Marjapihlajat , risteymät
- 'Burka' (*Aronia arbutifolia x Sorbus aucuparia x aria*)
- 'Granatnaja' (*Crataegus sanguinea x Sorbus aucuparia*)

Marjatuomipihlajat
- *Amelanchier alnifolia*, Alvdal (Norja)
- *Amelanchier alnifoli*, Jyväskylä

Kirsikat *Prunus cerasus*
- 'Inkeroisten Kuulasmarja'
- 'Kalmarin Morelli'
- 'Rauhalan Morelli'
- 'Sikkolan Kuulasmarja'
- 'Varjomorelli'
- 'Yltöisten Kuulasmarja'
- arokirsikka *Prunus fruticosa* 'Maksimovskaja'

Luumut *Prunus domestica*
- 'Anttola'
- 'Kuntalan Punaluumu'
- 'Kuokkala'
- 'Savion Keltaluumu'
- 'Sinikka'
- 'Vaarin Siniluumu'

Päärynät *Pyrus communis*
- 'Jukka'

Tyrnit *Hippophaë rhamnoides*

Helsingin yliopiston jalostusaineisto
- 50 risteymää

MTT Ruukin tyrnikokoelman tyrnejä
- 5 risteymää
- 1 paikalliskanta, Siipyy

2. OMENAT

(lajikenimi ja menestymisvyöhyke)

Vanhat omenalajikkeet

Sokerimiron, V

- hyvin vanha venäläinen kesäomena, kypsyy syyskuun alussa
- otettiin viljelyyn Suomessa 1870-luvulla
- hyvä pölyttäjä, vaatii säännöllistä leikkuuta
- tuorehedelmä, sopii lapsille
- maku puhtaan imelä

Särsö, III (V)

- ruotsalainen syysomena, kypsyy lokakuussa
- löydetty samoihin aikoihin Tukholman saaristosta (1916) ja Itä-Götanmaalta
- ruvenkestävä ja terve, sopiva luomuviljelyyn
- hyvä soseena ja marmeladina
- maku hienon happoinen, vähän makea, manteliin vivahtava

Sävstaholm, III (IV)

- ruotsalainen kesäomena, kypsyy elo-syyskuussa
- syntynyt 1830-luvulla Södermanlandissa Sävstaholmin tilalla kylvetystä siemenestä
- tuotiin Suomeen viimeistään 1870-luvulla, kartanoissa viljelty
- taudinkestävä
- hyvä tuorehedelmä
- maku makean viinihappoinen

Snygg, V

- suomalainen myöhäinen kesäomena, kypsyy syyskuun alussa
- pienviljelijä kylvi siemenen 1880-luvulla Hyvinkäällä
- kestävä ja terve lajike
- hyvä syönti- ja taloushedelmä, sopii säleikköpuuksi
- maku imelänhapan ja raikas

Lavia, IV

- suomalainen myöhäinen kesäomena, kypsyy syyskuun alussa
- kasvoi Lavian kansakoulun pihalla muiden siemenpuiden joukossa,
- on ehkä syntynyt ulkomaisen puun siemenestä
- sopii luomuviljelyyn
- syönti- ja taloushedelmä
- maku makeanhappoinen, miellyttävä ja mausteinen

Tsaarin Kilpi, V (VI)

- virolainen kesäomena, kypsyy syyskuussa
- Tartosta kotoisin
- tuotu Suomeen 1885 Pietarista, Regelin taimistosta
- suurisatoinen, terve ja pakkasenkestävä
- erinomainen soseena
- maku vaatimaton

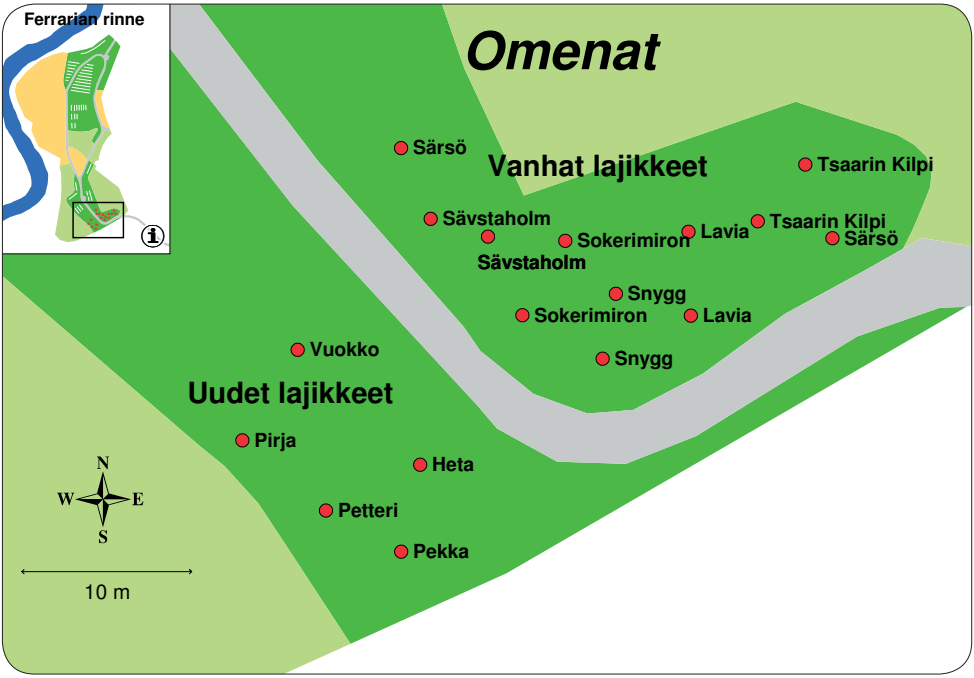

Uudet omenalajikkeet

Heta, II

- syyslajike, kypsyy syyskuun puolesta välistä alkaen
- jalostaja MTT:n Puutarhatutkimus, Piikkiö
- Lobo ja Huvitus-lajikkeen risteytys
- nimettiin lajikkeeksi 1996
- melko terve ja satoisa, voi esiintyä hedelmärupea ja muumiotautia
- hyvä pöytähedelmä
- maku mehukas ja raikas, hieman mausteinen

Pekka, I-II (III)

- syyslajike, kypsyy syyskuun puolivälissä
- jalostaja MTT:n Puutarhatutkimus, Piikkiö
- Lobo ja Huvitus-lajikkeen risteytys
- nimettiin lajikkeeksi 1999
- suositellaan kotipuutarhaviljelyyn, hyvä pölyttäjä
- hyvä syöntiomena, lasten suosikki
- maku miedon kirpeä ja makea

Petteri , III

- kesälajike, kypsyy elo-syyskuun vaihteessa
- jalostaja MTT:n Puutarhatutkimus, Piikkiö
- Lobo ja Huvitus-lajikkeen risteytys
- nimettiin lajikkeeksi 2003
- kestää Maikki-lajiketta paremmin muumiotautia
- herkkulajike
- maku mieto ja makean viinihappoinen

Pirja, I-IV

- varhaisimpia suomalaisia kesälajikkeita, kypsyy elokuun alkupuolella
- jalostaja MTT:n Puutarhatutkimus, Piikkiö
- Huvitus ja Melba-lajikkeen risteytys
- nimettiin lajikkeeksi 1980
- arka hedelmäruvelle, satoa voi saada jo 2 vuotta istutuksesta
- tuorehedelmä, myös säleikköpuuksi
- maku makean viinihappoinen, malto mureaa ja hienoa, erittäin herkullinen

Vuokko, III

- suomalainen kesälajike, kypsyy elo-syyskuun vaihteessa
- jalostaja MTT:n Puutarhatutkimus, Piikkiö
- Melba ja Huvitus-lajikkeen risteytys
- nimettiin lajikkeeksi 1999
- voimakaskasvuinen, runsassatoinen, taipumus saada hedelmärupea ja muumiotautia
- hyvä talous- ja pöytähedelmä
- maku raikas ja happoisen makea

3. VADELMAT JA KARHUNVATUKAT

(lajikenimi ja menestymisvyöhyke)

Punaiset vadelmat

Indian Summer, I-IV

- amerikkalainen lajike, nimettiin 1936
- syntynyt risteytyksestä (`Empire´ x `Herbert´) x `Lloyd George´
- hyvä talvenkestävyys, ei versotautia
- runsassatoinen, marjat pienikokoisia ja helposti varisevia
- sopii kasvinjalostustyöhön
- marjat tummanpunaisia
- maku hyvänmakuinen ja aromikas

Krusenbergs

- vanha ranskalainen lajike
- viljelty yleisesti Euroopassa, Yhdysvalloissa viljelty vuodesta 1858
- Suomessa yleisimmin viljeltyjä lajikkeita 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa, myytiin vielä 1930-luvulla
- tekee versoja vähän ja on kohtalaisen talvenkestävä
- heikkosatoinen ja sato kypsyy myöhään
- sopii mehumarjaksi
- marjat tummanpunaisia
- maku imelänhapahko

Preussen, I-III

- vanha saksalainen lajike vuodelta 1919
- kasvoi Eislebenin kaupungin tienoilla pensaan alla, syntyi ehkä Marlboro-lajikkeen siemenestä
- on myyty Suomessa ainakin 1930-luvulta alkaen, useimmat vanhat kotipuutarhojen vadelmapensaat Suomessa ovat Preussen – lajiketta
- satoisa ja helposti poimittava, tanakka- ja vähäversoinen
- terve, talvehtii tyydyttävästi Etelä-Suomessa
- sopii tuoremarjaksi
- marja vaalean kirkkaan punainen
- maku hyvin imelä ja aromaattinen

Keltaiset vadelmat

Goliath

- tämä `Goljath´ on saatu Turusta yksityishenkilöltä
- tertut lyhyitä, harvamarjaisia
- marjat kookkaita ja keltaisia

RU16

- löytyi Lempäälästä, Sotavallan kylästä 1986

Mesivadelmat

Heija, III

- jalostaja MTT Puutarhatutkimus, Piikkiö
- risteytetty vadelma `Malling Promise´

ja mesivadelma `Merva´
- nimettiin lajikkeeksi 1975
- 1,5–1,8 m korkea, muistuttaa tavallista vadelmaa
- maku hapahko, erittäin maukas, täysin kypsänä voi aistia mesimarjan aromin

Heisa, I-IV

- jalostaja MTT Puutarhatutkimus, Piikkiö
- risteytetty vadelma `Malling Promise´ ja mesivadelma `Merva´
- nimettiin lajikkeeksi 1981
- satoisa ja talvenkestävä, satoaika alkaa varhain ja kestää pari viikkoa
- kasvaa noin 1,5 - 1,8 m korkeaksi, viljeltäessä vadelman kaltainen
- tuore-, mehu- ja hillomarja
- maku hapahko, täysin kypsänä aurinkoisella säällä mesimarjan aromi

Karhunvatukat

Mustavadelmat

Earliest of all

- Tämä `Earliest of all´ saatu Helsingin yliopiston vadelmakokoelmasta

Majestät

- jalostettu Pohjois-Amerikassa
- 1900-luvun alussa yleisimmin viljelty mustavadelmalajike
- ei ehdi kypsyttää kaikkia marjoja Etelä-Suomessa
- hyötyy hyönteispölytyksestä
- tuore-, mehu- ja hillomarja
- maku melko mauton ja hapoton

Poimuvatukka

- luonnonvarainen Skandinavian etelä-osissa, Keski- ja Länsi-Euroopassa
- Ahvenanmaalla viljelykarkulainen
- korkeus jopa 2 m, tekee juurivesoja
- kukkii heinä - elokuussa, marjat kypsyvät syys - lokakuussa
- marjat suuria ja kiiltävän mustia, eivät irtoa kypsänäkään hedelmäpohjuksesta
- tuore-, mehu- ja hillomarja
- maku miellyttävä, makea ja hapoton

Teivadelma

Tayberry

- jalostaja Scottish Horticular Researh Institute
- risteytetty amerikkalainen Aurora-karhunvatukkalajike ja englantilainen puutarhavadelmalajike
- nimetty lajikkeeksi 1979
- köynnöstävä
- isot, pitkänomaiset marjat kypsyvät aiemmin kuin karhunvadelmalla
- tuore-, mehu- ja hillomarja
- maku vähemmän happoinen kuin Loganberry-karhunvatukalla

4. JAPANINRUUSUKVITTENIT, YRTIT JA PENSASMUSTIKAT

(lajikenimi ja menestymisvyöhyke)

Japaninruusukvittenit

Sirius, I-III (IV)

- peräisin Riikan kasvitieteellisen puutarhan siemenaineistosta
- jalostaja MTT Laukaa
- nimettiin lajikkeeksi 2006
- piikitön, polvenkorkuinen pensas
- kypsyy elo- syyskuun vaihteessa, ristipölytys lisää satoa
- hajuste-, mauste- ja hillohedelmä, koristekasvi
- ei saa syödä raakana, siemenet lievästi myrkyllisiä
- tuoksuu miellyttävästi sitruunalle

Venus, I-III (IV)

- peräisin Riikan kasvitieteellisen puutarhan siemenaineistosta
- jalostaja MTT Laukaa
- nimettiin lajikkeeksi 2006
- piikitön, polvenkorkuinen pensas,
- kypsyy elo- syyskuun vaihteessa, ristipölytys lisää satoa
- hajuste-, mauste- ja hillohedelmä, koristekasvi
- ei saa syödä raakana, siemenet lievästi myrkyllisiä
- tuoksuu miellyttävästi sitruunalle

Yrtit

Karhunjuuri

- on viljelty Turun seudulla jo 1600-luvulla
- siemenet ulkomaista alkuperää
- koristekasvi

Rantaputki

- tämän rantaputken siemenet ulkomaista alkuperää
- koristekasvi

Rohtopähkämö

- tunnettiin muinaisessa Egyptissä ja Kreikassa
- lähimmät luonnonesiintymät ovat Laatokan Karjalassa
- Suomessa viljelykarkulainen
- on viljelty Turun seudulla jo 1600-luvulla,
- tunnettiin nimellä `Betonia Yrti ´
- tämän rohtopähkämön siemenet ulkomaista alkuperää
- Keski-Euroopassa arvostettu yrtti vielä nykyäänkin
- rohto- ja koristekasvi, käytetty ennen yleisrohtona

Rohtosuoputki

- on viljelty Turun seudulla jo 1600-luvulla,
- tunnettiin nimellä `Ylimmäinen Yrti´
- tämän rohtosuoputken siemenet ulkomaista alkuperää
- koristekasvi

Saksankirveli

- kotoisin Etelä-Euroopasta
- Suomessa 1800-luvulla yleisesti viljelty erityisesti kartanoissa
- tämän saksankirvelin siemenet ulkomaista alkuperää
- kukkii valkoisin kukin kesä-heinäkuussa
- käytetty rohdoksena vitrtsatien- ja ruoansulatusvaivoihin
- lehtiä ja siemeniä käytetään mausteena, komea koristekasvi
- maistuu ja tuoksuu makealta lakritsilta

Pensasmustikat

Tarhapensasmustikat

Aino, I- IV

- jalostaja MTT Puutarhatutkimus, Piikkiö
- risteytetty suomalainen Arne-lajike ja kanadanmustikka lajike Arne on korkeahko ja aromikas, lajike Augusta on matala pensas.
- nimettiin lajikkeeksi 1998
- keskikorkea (70–80 cm) ja talvenkestävä
- Istutetaan Alvari-lajikkeen kanssa rinnakkain, koska ristipölytys lisää satoa
- pääkukinta kesäkuun alussa
- kaunis punertava syysväri
- marjoja noin 1kg/pensas, marjat ovat isokokoisia
- tuore- ja pakastemarja
- maku on makea, mieto, aromikas, maukkaampi kuin Alvar-lajikkeella

Alvar, III -IV

- jalostaja MTT Puutarhatutkimus, Piikkiö
- risteytetty matala ’Brunswick’ -kanadanmustikka ja korkea `June´-lajike
- nimettiin lajikkeeksi 1998
- varmistaa `Aino ´-tarhapensasmustikan ristipölytyksen
- keskikorkea (80–90 cm) ja talvenkestävä
- pääkukinta kesäkuun alussa
- marjoja noin 1,5 kg /pensas, kypsyvät elokuun alusta lähtien 2-3 viikossa
- marjat tummansinisiä ja kiinteitä
- tuore- ja pakastemarja
- maku on makea, mieto ja aromikas

Sine, III (IV)

- jalostaja MTT Puutarhatutkimus, Piikkiö
- risteytetty pensasmustikka `Arne´ ja matala `Hele´-kanadanmustikka
- nimettiin lajikkeeksi 2001
- istutetaan Siro- lajikkeen kanssa rinnakkain sadon varmistamiseksi
- Puolikorkea (60–100 cm), satoisa ja talvenkestävä
- heleän siniset marjat
- tuore- ja pakastemarja, hyvä maanpeittokasvi
- maku hyvin makea ja mieto

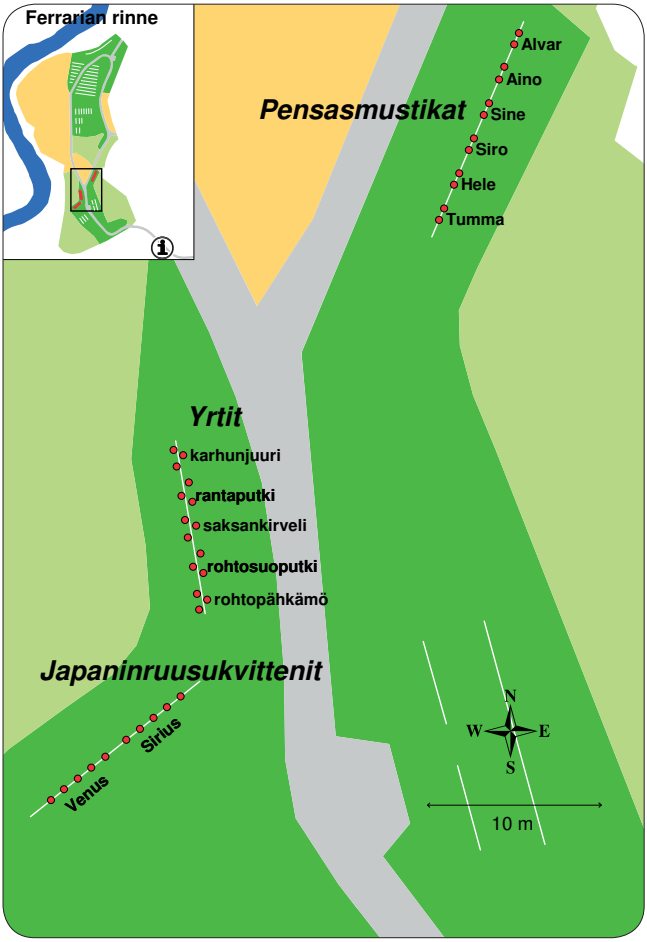

Siro, III (IV)

- jalostaja MTT Puutarhatutkimus, Piikkiö
- risteytetty pensasmustikka `June´ ja kanadanmustikka `Augusta´
- nimettiin lajikkeeksi 2001
- istutetaan Sine -lajikkeen kanssa rinnakkain sadon varmistamiseksi
- satoisa ja talvenkestävä
- tuore- ja pakastemarja, hyvä maanpeittokasvi
- maku hyvin makea ja mieto

Varpu- eli kanadanmustikat

Hele, V

- jalostaja MTT Puutarhatutkimus, Piikkiö
- kanadanmustikan luonnonkannasta valittu siementaimi
- korkeus vain 10–40 cm
- talvenkestävä, upea syysväri
- satoa 0,5-1 kg/pensas
- heleän siniset, vahamaiset marjat pitkissä tertuissa
- tuore- ja pakastemarja, hyvä maanpeittokasvi
- maku makeahko ja mieto

Tumma, V

- jalostaja MTT Puutarhatutkimus, Piikkiö
- kanadanmustikan luonnonkannasta valittu siementaimi
- nimettiin lajikkeeksi 1996
- korkeus vain 10–50 cm, lamoava
- talvenkestävä, hieno syysväri
- satoa 0,5-1 kg/pensas
- kiiltävän mustat marjat,
- tuore- ja pakastemarja, hyvä maanpeittokasvi
- miedonmakuinen

5. KORISTEOMENAPUUT

(lajikenimi ja menestymisvyöhyke)

Marjatta, I-IV

- Elimäeltä löytynyt purppuraomenapuu
- kestävä ja siro puu
- tummanpunaiset kukat ja hedelmät, kukkii touko-kesäkuussa
- lehdet punavihreät, punainen syysväri
- koristepuu, myös mehuksi
- maku kirpeän hapan

6. HERUKAT, KARVIAISET, MARJAPIHLAJAT JA MARJATUOMIPIHLAJAT

(lajikenimi ja menestymisvyöhyke)

Mustaherukat

Jänkisjärvi, VI

- Suomesta, Tornionjokilaaksosta löytynyt luonnonkanta
- otettu lajikeseurantaan Ruotsissa 1950-luvulla, viljelty paljon Pohjois-Ruotsissa
- pysty- ja jäykkäoksainen
- härmänkestävä, altis varistetaudille
- hyväsatoinen, marjat keskikokoisia ja kypsyvät tasaisesti

Lepaan Musta, IV

- jalostaja Hinnonmäen puutarhanhoidollinen koeasema, Lepaa
- merkittävä viljelylajike
- lamoavaoksainen, aikainen ja melko altis härmälle
- maku erittäin aromikas

Matkakoski, VI

- ruotsalainen paikallislajike, viljelty Tornionjokilaaksossa
- matalakasvuinen, hyvin aikainen ja härmänkestävä
- menestyy Suomen ilmastossa
- nupuissa erikoisen hyvä aromi

Mortti, I-IV (V)

- jalostaja MTT Puutarhatutkimus, Piikkiö
- risteytetty `Öjebyn´ ja englantilainen mustaherukkalajike Wellington XXX
- nimetty lajikkeeksi 1995
- viljellään melko paljon ammattiviljelmillä
- pysty- ja voimakaskasvuinen, talvehtii yhtä hyvin kuin `Öjebyn´
- härmänkestävä, myöhäissatoinen
- marjat kypsyvät noin viikon myöhemmin kuin Öjebyn-lajikkeen marjat
- marjat mustia, pyöreitä ja melko paksukuorisia, eivät varise
- maku aromikas, melko voimakas ja hapokas

Ola, I-IV

- jalostaja MTT Puutarhatutkimus, Piikkiö
- risteytetty englantilainen mustaherukkalajike `Wellington XXX´ ja `Lepaan Musta´
- nimetty lajikkeeksi 1995
- kasvutapa pysty, melko tiheäoksainen
- satoisa, härmänkestävä, sato kypsyy myöhään
- marjat pienemmät kuin Öjebyn -lajikkeella, mehu vaalean värinen
- maku hyvin maukas

Öjebyn, I-V

- ruotsalainen paikalliskanta
- löytyi 1940-luvulla Norrbottenin maakunnasta, Öjebyn -kylästä
- edelleen eniten viljelty lajike Suomessa
- satoisa ja sadon kypsymisen perusteella aikainen, keskiaikainen
- viljelyvarma, härmänkestävä ja helppohoitoinen
- lamoaa, jos taimivaiheessa leikataan tai annetaan typpeä liikaa
- sopii ammatti- ja kotitarveviljelyyn
- marjat melko suuria, kypsyvät yhtä aikaa
- maku hapahkon makea ja aromikas

Viherherukat

Vertti, I-IV

- jalostaja MTT Puutarhatutkimus, Piikkiö
- syntynyt Öjebyn -lajikkeen itsepölyttymisestä
- nimetty lajikkeeksi 1987
- hiukan matalampi kuin Öjebyn
- pienisatoinen ja härmänkestävä
- tuore- ja hillomarja
- maku mieto ja aromikas

Punaherukat

Punainen Hollantilainen, I-V

- eurooppalainen lajike 1600-luvun lopulta
- lajikkeesta esiintyy useita erilaisia kantoja
- perinteinen ja merkittävä viljelylajike Suomessa
- menestyy Pohjois-Lappia myöten
- kasvaa voimakkaasti, oksat pystyjä ja jäykkiä
- terve ja satoisa
- sopii tuore- ja mehukäyttöön
- maku on mehukas ja kirpeänhapan

Katri, I- IV (Rotes Wunder Katri)

- suomalainen kanta saksalaisesta `Punaisesta Hollantilaisesta´
- terve ja erittäin runsassatoinen, myöhäinen lajike
- hillittykasvuinen, pysty- ja tukevaoksainen, isot marjat
- vanhaa pensasta hoidetaan poistamalla vanhimpia versoja
- sopii tuore- ja mehukäyttöön
- maku on aromaattinen, raikkaan ja makean happoinen

Valkoherukat

Valkoinen Suomalainen, I-V

- suomalainen valittu kanta Valkoinen Hollantilainen -lajikkeesta
- Valkoinen Hollantilainen on vanhin valkoherukkalajike,
- mainittu englantilaisessa puutarhateoksessa 1665
- lajike kotoisin nimensä perusteella Alankomaista
- satoisa, kypsyy aiemmin kuin `Valkea Jutenborg ´ja `Viktoria´
- marjat kellertävänvalkoisia ja kuultavia
- sopii kotitarve- ja ammattiviljelyyn
- maku makea, imälänhapahko ja maukas

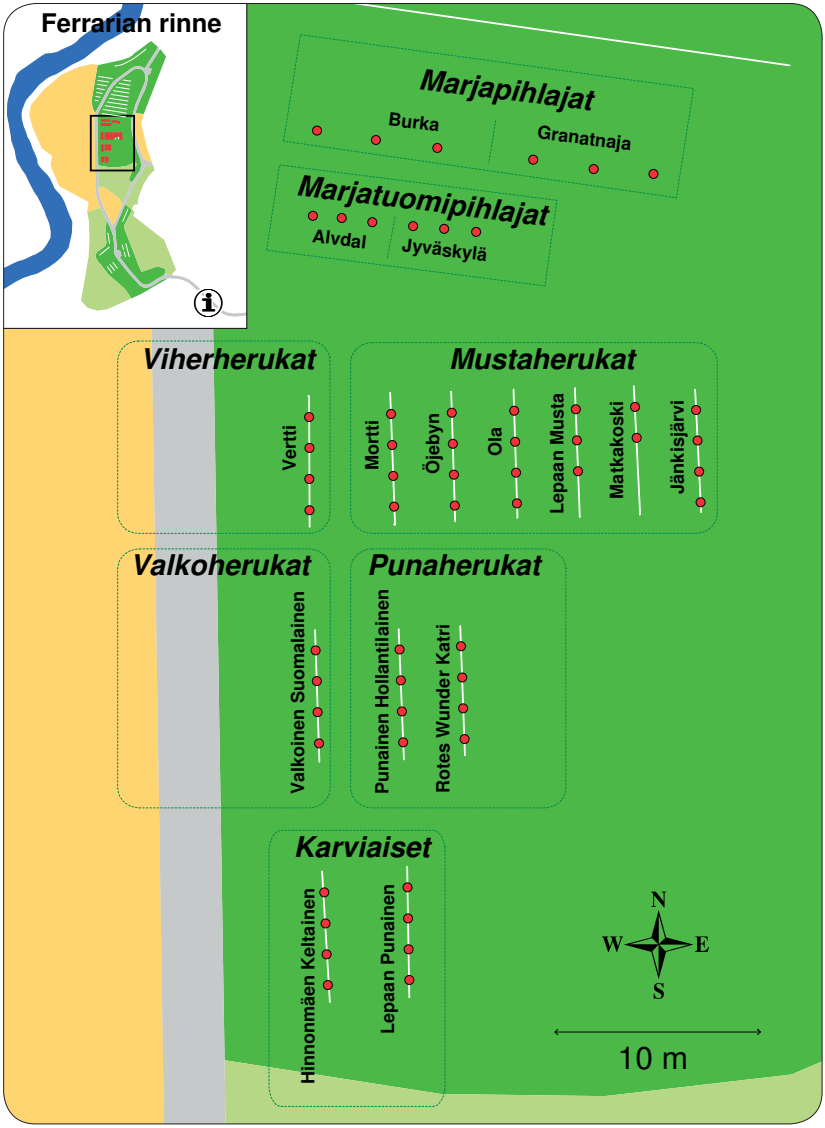

Karviaiset

Hinnonmäen Keltainen, I-IV

- jalostaja Hinnonmäen puutarhanhoidollinen koeasema, Lepaa
- risteytetty amerikkalainen pienimarjainen vuoristokarviainen ja eurooppalainen suurimarjainen karviaislajike
- nimettiin lajikkeeksi 1938
- merkittävä suomalainen viljelylajike
- reheväkasvuinen ja kaarevaoksainen

- oksien piikit harvassa, hieman alaspäin suuntautuvia
- erittäin kestävä, terve ja satoisa, hiukan altis karviaishärmälle
- marjat ovat suuria, mehukkaita, ohutkuorisia, pehmeitä ja kellanvihreitä
- maku herkullinen ja imelänhappoinen

Lepaan Punainen, I-IV

- jalostaja Hinnonmäen puutarhanhoidollinen koeasema, Lepaa
- risteytetty amerikkalainen pienimarjainen vuoristokarviainen ja eurooppalainen suurimarjainen karviaislajike
- on käytetty myös nimityksiä Hinnonmäen Punainen ja Anneli
- viljely voimistui 1950-luvulla
- nykyisin merkittävä suomalainen viljelylajike
- pystykasvuinen ja pienikokoinen
- melko aikainen ja satoisa, härmänkestävä
- suuret, tummanpunaiset marjat
- maku makeahko ja voimakasarominen

Marjapihlajat

Burka, I-IV

- risteytetty puna-aronia ja koti- ja saksanpihlaja -risteymän kanssa
- (*Aronia arbutifolia* × *Sorbus aucuparia x aria*)
- terve, vaatimaton kasvupaikan suhteen
- kaunis syysväri, korkeus noin 2 m
- tulee satoikään 3-4 vuodessa
- marjat suuria ja punaruskeita
- maku makeahko, aronianmakuinen

Granatnaja

- jalostettu Virossa
- risteytetty siperianorapihlaja ja kotipihlaja
- terve ja helppohoitoinen
- kaunis syysväritys, korkeus 3–5 m
- tulee satoikään 3-4 vuodessa
- isot tummanpunaiset marjat
- maku kirpeähkö, lievästi parkinmakuinen

Marjatuomipihlajat

Alvdal

- kotoisin Norjasta, Alvdalin kunnasta
- MTT Laukaa sai pensaan siemeniä 1994
- korkeus noin 2,3 m
- on menestynyt hyvin Laukaassa
- melko suuret marjat, muistuttavat isomarjaisia marjatuomipihlajia
- verkot estävät lintuja syömästä satoa
- mausta ei vielä tietoa, ainakin lintujen herkkua

Jyväskylä

- kotoisin Jyväskylästä, Nenäinniemestä
- yksityishenkilö löysi tämän isomarjaisen pensaan ja lähetti sen siemeniä MTT Laukaaseen koeviljelyyn
- marjat pienemmät kuin Alvdal –marjatuomipihlajalla
- verkot estävät lintuja syömästä satoa
- mausta ei vielä tietoa, ainakin lintujen herkkua

7. TYRNIT

Helsingin yliopiston jalostusaineisto

- osa on kerätty luonnonympäristöistä ja osa on näiden tyrnien risteymiä
- mukana on sekä marjoja tuottavia emikasveja ja siitepölyä tuottavia hedekasveja
- tyrnien ominaisuudet vaihtelevat: pensaiden muoto, lehtien väritys marjojen muoto, koko, väri ja maku ovat kussakin tyrnikannassa omanlaisensa
- omia havaintoja voi kerätä alla oleviin taulukoihin

a) Suomesta kerätyt tyrnit

Tyrnikannan nimi	Mistä kerätty	emi/hedekasvi	ominaisuuksia
1	Merikarvia	Emikasvi	
8	Rauma	Emikasvi	
10, 99, 109 ja 156	Pori	Emikasvi	
107	Björköbystä	Emikasvi	
167	Himanka	Emikasvi	
161	Ahvenanmaa	Emikasvi	
121	Helsinki	Emikasvi	vapaapölytyksestä Viikin arboretumissa syntynyt tyrni
Male3, Male6	Pori	Hedekasvi	
Male11	Himanka	Hedekasvi	

b) Ulkomailta kerätyt tyrnit

Tyrnikannan nimi	Mistä kerätty	emi/hedekasvi	ominaisuuksia
53, 58, 60, 87, 130	Siperia	emikasvi	vapaapölytyksestä syntyneitä, kanta 58 erityisen makea
94, S13, S17	Tanska	Emikasvi	
H15	Kiina?	Emikasvi	satoisa ja hyvänmakuinen
S6	Tanska?	Emikasvi	
H19, H25	kiinalainen Kelan-populaatio	Emikasvi	satoisia ja hyvänmakuisia
S26, H31, H36	kiinalainen Liangcheng-populaatio	Emikasvi	H31 ja H36 satoisia ja hyvänmakuisia
H13	kiinalainen Yuxian-populaatio	Emikasvi	
150	alkuperä tuntematon	Emikasvi	
Male10	alkuperä tuntematon	Hedekasvi	
Spec1	kiinalainen Kelan-populaatio	Hedekasvi	
Spec3	kiinalainen Linfen-populaatio	Hedekasvi	

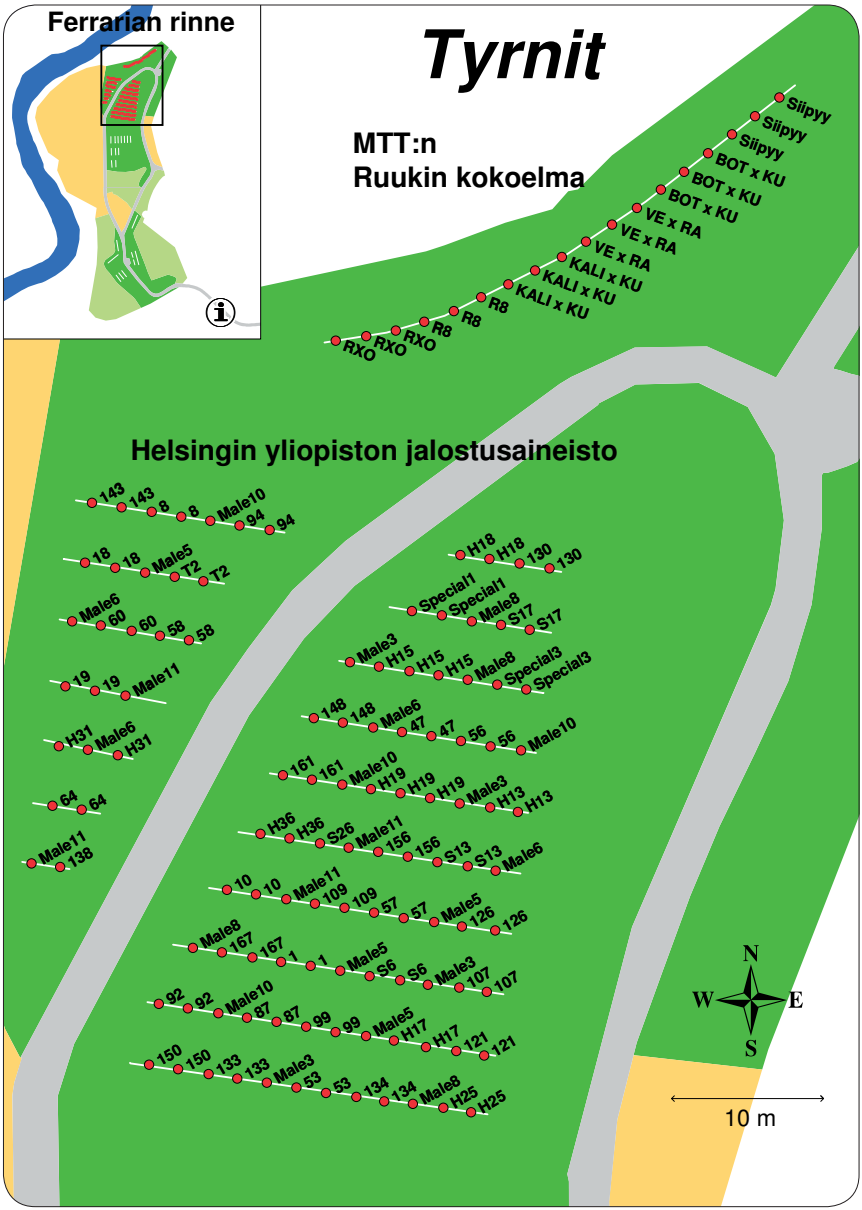
Ferrarian rinne
Tyrnit
MTT:n
Ruukin kokoelma
Helsingin yliopiston jalostusaineisto
Siipyy
Siipyy
Siipyy
BOT x KU
BOT x KU
BOT x KU
VE x RA
VE x RA
VE x RA
KALI x KU
KALI x KU
KALI x KU
R8
R8
R8
RXO
RXO
RXO
143
143
8
8
Male10
94
94
18
18
Male5
T2
T2
Male6
60
60
58
58
19
19
Male11
H31
Male6
H31
64
64
Male11
138
H18
H18
130
130
Special1
Special1
Male8
S17
S17
Male3
H15
H15
H15
Male8
Special3
Special3
148
148
Male6
47
47
56
56
Male10
161
161
Male10
H19
H19
H19
Male3
H13
H13
H36
H36
S26
Male11
156
156
S13
S13
Male6
10
10
Male11
109
109
57
57
Male5
126
126
Male8
167
167
1
1
Male5
S6
S6
Male3
107
107
92
92
Male10
87
87
99
99
Male5
H17
H17
121
121
150
150
133
133
Male3
53
53
134
134
Male8
H25
H25
N
W
E
S
10 m

c) Risteyttämällä syntyneet tyrnit

Tyrnikannan nimi	Risteytys	emi/ hedekasvi	Ominaisuuksia
18, 19, 126, 133, 134, 138, 143, 148	risteytetty tanskalainen ja suomalainen tyrni	Emikasvi	
56, 57, 64	risteytetty suomalainen ja tanskalainen tyrni	Emikasvi	
Male5	risteytetty suomalainen ja tanskalainen tyrni	Hedekasvi	
92	risteytetty suomalainen tyrni ja kiinalainen tyrni (Chabuchar-populaatio)	Emikasvi	
H17, H18	risteytetty tanskalainen tyrni ja kiinalainen tyrni (Chabuchar-populaatio)	Emikasvi	
T2	risteytetty venäläinen ja tanskalainen tyrnikanta	Emikasvi	lähes piikitön
121	Helsinki	Emikasvi	vapaapölytyksestä Viikin arboretumissa syntynyt tyrni

MTT Ruukin tyrnit

Bot x Ku

- risteytetty Botanitseskaja Aromatjana (Kuopio) ja Kultalan kanta
- lehdistö tuuhea, kaunis ja hopeanharmaa
- runsassatoinen, marjat oranssinkeltaiset
- sopii marjanviljelyyn ja viherrakentamiseen

Siipyy

- kotoisin länsirannikon saaristosta
- hillittykasvuinen, keskikorkea pensas, lehdistö hopeanharmaa
- runsassatoinen, oranssimarjainen
- sopii marjanviljelyyn ja viherrakentamiseen

VE x RA2

- syntynyt risteytyksestä tuntematon venäläinen tyrni ja Raahe2
- matala, pystyoksainen
- lehdistö hopeanharmaa
- marjat tummanoranssit

Kali x Ku

- risteytetty Kaliningradskaja, Kuopio ja Kultalan kanta
- hedekasvi
- keskikorkea pystyversoinen pensas
- kasvaa voimakkaasti
- tumma lehdistö
- runsas siitepölyn tuottaja, koristeellinen

R8

- risteytetty Dar Katuni ja vapaapölytys

R x 0

- risteytetty Raahe ja Orantseva
- korkea, pystykasvuinen ja harvahko pensas
- lehdistö vihertävänharmaa
- erittäin suurimarjainen, marjat oranssit
- sopii marjanviljelyyn

8. KIRSIKAT, LUUMUT JA PÄÄRYNÄT

(lajikenimi ja menestymisvyöhyke)

Kirsikat

Hapankirsikat

Inkeroisten Kuulasmarja, I-III

- löytyi Kouvolan Inkeroisilta
- DNA-tutkimus osoitti löytyneen kirsikan samanlaiseksi kuin Huvimajan kuulasmarja
- myydään nykyään nimellä Huvimajan kuulasmarja
- selvästi rungollinen ja pyöreälatvainen
- toinen kirsikka varmistaa pölytyksen
- satoisa, tulee nuorena satoikään
- kypsyy heinäkuun puolenvälin jälkeen
- hedelmät kohtalaisen isot ja kirkkaanpunaiset
- tuore- ja leivontamarja, hyvä pölyttäjä, koristepuu
- maku makea, mehukas

Kalmarin Morelli, I-III

- löytyi Laukaasta, Leppävedeltä
- kestävä ja satoisa, riippaoksainen
- sopii koristepuuksi
- mehukkaat marjat
- maku makea, hapokas

Rauhalan Morelli, I-IV

- löytyi Pihtiputaalta
- talvenkestävä, osittain itsepölytteinen
- keskikokoiset, tummanpunaiset marjat kypsyvät elokuussa
- tuoremarja kypsänä, mehu-, viini- ja leivontamarja,
- poikkeuksellisen kaunis koristepuu
- maku makean happoinen, makeus lisääntyy poimittaessa
- elokuun puolenvälin jälkeen

Sikkolan Kuulasmarja, I-IV

- MTT Laukaa löysi Laukaasta, Leppävedeltä ja otti puun lisäykseen 1988
- Suomessa eniten myytyjä lajikkeita
- Suomen kestävimpiä kirsikoita, itsepölytteinen
- voimakaskasvuinen, matala, sietää hyvin leikkausta
- tulee varhain satoikään (5-v)
- helakanpunaiset, melko pienet kuulasmarjat
- herkku- leivonta- ja mehumarja, hyvä pölyttäjä
- maku imelänhapan ja makea

Varjomorelli, I-II

- ranskalainen lajike vuodelta 1590
- maailman ja Pohjolan tunnetuimpia lajikkeita
- nimi merkitsee ”latvus viihtyy auringonvalossa ja runko varjossa”
- aluksi nopeakasvuinen, korkeus 3-5 m
- tulee varhain satoikään, täysin itsepölytteinen
- mehu-, viini- ja leivontamarja
- maku viinihappoinen

Yltöisten Kuulasmarja, I-III (IV)

- kotoisin Piikkiöstä
- todennäköisesti risteymälajike
- nimettiin lajikkeeksi 2003
- kapea ja hyvämuotoinen puu
- monimarjaiset tertut

Arokirsikka

Maksimovskaja, I- III (IV)

- kotoisin Venäjältä
- omajuurinen, korkeus 1,5 m
- pensasmainen puu
- kestävä ja satoisa
- isot, tummanpunaiset syötävät marjat
- siemenet myrkyllisiä
- maku hapahko

Luumut

Anttola, I-III (IV)

- kotoisin Anttolasta, Etelä-Savosta
- nimetty jalosteeksi 1992
- DNA-tutkimus osoitti lajikkeen samanlaiseksi kuin Kuokkala -lajike
- voimakaskasvuinen ja itsepölytteinen
- runsassatoinen, kypsyy syyskuun puolivälissä
- säilyy hyvin varastossa
- kypsä hedelmä on sinipunainen
- maku herkullinen, aromikas

Kuntalan Punaluumu, I-III

- kasvoi kunnantalon vieressä Elimäen kirkonkylässä
- nimettiin jalosteeksi 1992
- on `Yleisen Punaluumun´ kanta, jota on viljelty Suomessa vuosisatoja
- kypsyy aikaisempi kuin muut punaluumut
- herkkä haulitaudille (*Stigmina carpophila*)
- itsepölytteinen ja tulee nopeasti satoikään
- kivi irtoaa helposti hedelmälihasta
- tuorehedelmä, hyvä pölyttäjä
- maku makeanimelä, herkullinen ja maukas

Kuokkala, I-III

- löytyi 1980-luvulla autiotalon pihalta Jyväskylän seudulta
- ehkä ”laukkuryssien” idästä mukanaan tuoma
- MTT Laukaa otti lisäykseen ja koeviljelyyn vuonna 1990
- DNA-tutkimus osoitti lajikkeen samanlaiseksi kuin Anttola -lajike
- Suomen arvokkaimpia luumulajikkeita
- melko pienikasvuinen, oksat kestävät hyvin sadon painon
- kestävä, satoisa ja itsepölytteinen
- kypsyy syyskuun puolivälissä
- Viktoria-tyyppiset keskikokoiset hedelmät
- punakeltaiset, täysin kypsänä purppuranpunaiset hedelmät
- kestää varastointia 2-3 viikkoa
- pöytä-, säilyke- ja taloushedelmä
- maku aromaattinen, makeanimelä

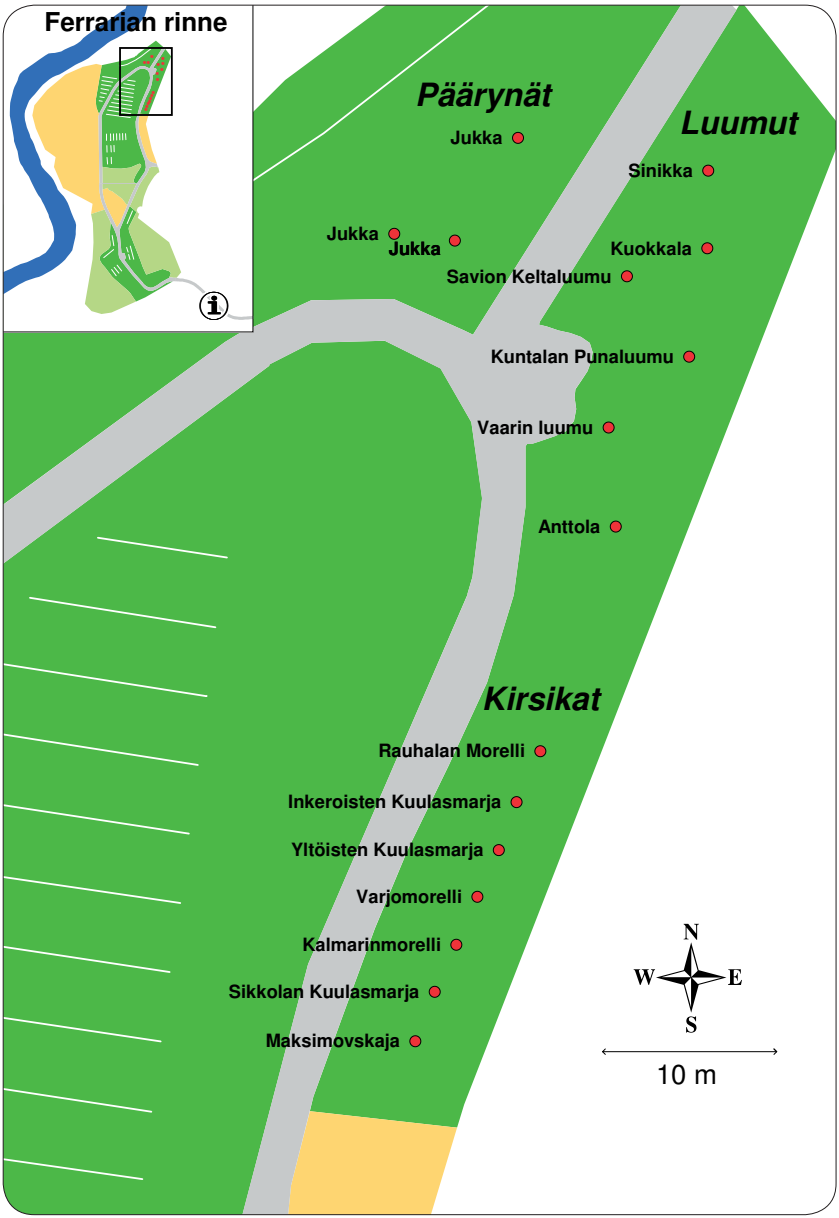
Ferrarian rinne
Päärynät
Jukka
Jukka
Jukka
Luumut
Sinikka
Kuokkala
Savion Keltaluumu
Kuntalan Punaluumu
Vaarin luumu
Anttola
Kirsikat
Rauhalan Morelli
Inkeroisten Kuulasmarja
Yltöisten Kuulasmarja
Varjomorelli
Kalmarinmorelli
Sikkolan Kuulasmarja
Maksimovskaja
N
W
E
S
10 m

Savion Keltaluumu, I-II

- löytyi Pälkäneeltä, Savion kylästä
- viljelty Pälkäneen seudulla satoja vuosia
- `Yleisen Keltaluumun´ paikallislajike
- MTT Laukaa otti luumun lisäykseen ja seurantaan
- nimettiin lajikkeeksi 1992
- kypsyy syyskuun puolivälissä
- vaatii ristipölytyksen
- suuri ja kaunis hedelmä, kivi irtoaa helposti hedelmälihasta
- maku on erittäin maukas, makea ja miellyttävän happamanimelä

Sinikka, I-III

- peräisin Keski-Suomesta, Leivonmäeltä
- syntyi yksityishenkilön kylvämästä Zcar-lajikkeen siemenestä
- nimettiin lajikkeeksi 1988
- sato kypsyy yleensä Sinikan päivänä, syyskuun toisena
- Suomen suosituimpia lajikkeita
- talvenkestävä ja aikainen
- itsepölytteinen, sato on runsas ja säännöllinen
- pienet, siniset hedelmät
- maku miellyttävän happamanimelä ja maukas

Vaarin Siniluumu, I-II (III)

- löytyi Keski-Suomesta, Leivonmäeltä
- nimettiin lajikkeeksi 2005
- DNA-tutkimus osoitti lajikkeen samanlaiseksi kuin Valio -lajike
- voimakaskasvuinen, kookas puu
- kypsyy syyskuun puolivälissä
- kookkaat siniset hedelmät
- maku on makea

Päärynät

Jukka, I-III

- oli istutettu 1950-luvun alussa elimäkeläisen omakotitalon pihaan 1950-luvulla,
- kutsuttiin nimellä Mäkisen Päärynä
- otettiin lisäykseen MTT:ssä
- nimettiin lajikkeeksi 2004
- kestävä lajike
- hedelmä on vihreä, leveän kartiomainen ja mehukas
- maku on maukas

Vanhoja hedelmä- ja marjalajikkeita käsittelevää kirjallisuutta

Nimistöjä ja määritysoppaita:

Hämet-Ahti, Leena, Palmén, Annikki, Alanko, Pentti, Tigerstedt, Peter M. A. (1992). ***Suomen puu- ja pensaskasvio, Finlands vedväxter, Woody Flora of Finland, Gehölzflora Finnlands***, Dendrologian Seura.

Räty, Ella, Alanko, Pentti (2004). ***Viljelykasvien nimistö, Kulturväxternas namn***, Puutarhaliiton julkaisuja nro 328.

Lajikkeista kertovaa kirjallisuutta:

Aaltonen, Marja, Antonius, Kristiina, Hietaranta, Tarja, Karhu, Saila, Kinnanen, Hilma, Kivijärvi, Pirjo, Nukari, Anna, Sahramaa, Mia, Tahvonen, Risto ja Uosukainen Marjatta (2006). S***uomen kansallisten kasvigeenivarojen pitkäaikaissäilytysohjeet, Hedelmä- ja marjakasvit,*** Maa- ja elintarviketalous 89, MTT Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus. http://www.mtt.fi/met/pdf/met89.pdf

Alanko, Pentti (1999). ***Vihannekset, mausteyrtit hedelmäpuut ja marjapensaat, uudet marjakasvit,*** Tammen Suuri puutarhakirja 4, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Blomqvist, Leif (2005). ***Pohjoisen omenat***. Blomqvistin Taimisto Oy.

Blomqvist, Leif (2011). ***Puutarhan hedelmäpuut***, Oy Fram Ab.

Eneroth , Olof (1864). ***Handbok i svensk pomologi, Inledningen till fruktträdens och trädfrukternas beskrfivning med särskildt afseende på Sverige. Sydfrukter, bärträd. bärbuskar, fruktbärande örter.*** P.A. Norstedt & Söners Förlag. Stockholm.

Eneroth, Olof, Smirnoff, Alexandra (1896). ***Handbok i Svensk Pomologi.*** P.A. Norstedt & Söners Förlag. Stockholm.

Eneroth , Olof & Smirnoff, Alexandra (1902). ***Handbok i svensk pomologi, eller beskrivning öfver i Sverige på fritt land odlade trädfrukter och frukträd. Femte delen. Sydfrukter, bärträd. bärbuskar, fruktbärande örter.*** P.A. Norstedt & Söners Förlag. Stockholm.

Eneroth , Olof & Smirnoff, Alexandra (1899). ***Handbok i svensk pomologi, eller beskrivning öfver i Sverige på fritt land odlade trädfrukter och frukträd. Tredje-Femte delen. (Delen III: Pärön , delen IV: Körsbär och plommon, Delen V: Sydfrukter, bärträd. bärbuskar, fruktbärande örter.***)P.A. Norstedt & Söners Förlag. Stockholm.

Krannila, Anssi, Paalo, Anne (2008). ***Omenapuu***. 3. uudistettu painos. Multikustannus Oy.

Lehtonen, Väinö (1946). ***Omenanviljely***. Werner Söderström.

Matala, Ville (1993). ***Herukan viljely***, Puutarha-

liiton julkaisuja nro 269.

Meurman, Olavi, Collan, Olavi (1943). ***Suomen hedelmäpuut ja viljellyt marjat 1, Omenat.*** Oy Suomen kirja.

Meurman, Olavi (1947). ***Suomen hedelmäpuut ja viljellyt marjat I1, Päärynät, luumut, kirsikat ja marjat.*** Oy Suomen kirja.

Rousi, Arne (1997). ***Auringonkukasta viiniköynnökseen, Ravintokasvit,*** Werner Söderström Osakeyhtiö.

Ruutiainen, Ismo (1995).***Vadelman viljely,*** Puutarhaliiton julkaisuja nro 282.

Saario, Meeri (2008). ***Kotipuutarhan marjat ja hedelmät,*** Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Smirnoff, Alexandra (1894). ***Suomen pomologiian käsikirja.*** Suomentanut A. Westerlund. Werner Söderström.

Svensson, Håkan, Kastman, Kent (2005). ***Äpplen i Sverige.*** 2. painos. Prisma.

Ferrarian rinteen toimijat

Ferrarian rinteen on suunnitellut ja toteuttanut Suomen kansallinen kasvigeenivaraohjelma yhdessä Jokioisten kunnan kanssa. Puistoa on kehitetty matkailullisesti DEVEPARK- hankkeen ansioista.

Kansallinen kasvigeenivaraohjelma perustettiin 2003 tehostamaan maa- ja metsätalouden monimuotoisuuden suojelua. MTT koordinoi maa- ja puutarhatalouden kasvigeenivarojen suojelutyötä. Viljelykasvien monimuotoisuus tarkoittaa niiden perinnöllistä monimuotoisuutta, eri lajien ja lajin sisäistä muuntelua. Kasvigeenivarojen suojelu ja viljelylajikkeisiin liittyvän kulttuurisen perimätiedon kerääminen on tärkeää tulevaisuuden jalostustyölle ja tutkimukselle, suojelu on osa suomalaisten ruokaturvaa.

Jokioisten kasvigeenivaratyöryhmä on ohjannut Ferrarian rinteen perustamista ja kehittämistä. Työryhmän kokoonpano on vaihdellut eri vuosina, työhön ovat osallistuneet: Ilkka P. Laurila, Asko Mäki-Tanila, Aarne Kurppa, Mia Suominen, Merja Veteläinen, Ari Turtola, Pekka Saarnio, Pauli Sillman, Kristiina Antonius, Liisa Markkula, Veikko Yrjölä ja Merja Hartikainen.

Jokioisten kunta rakensi puiston poluston ja Ferrarian metsäpolun. Yhteistyössä kunnan kanssa järjestimme myös asukasillan, jossa suunnitteluvaiheessa otettiin huomioon lähiasukkaiden toivomukset.

DEVEPARK- historiallisten puistojen kestävä hoito ja kehittäminen Suomessa ja Virossa 2009–2012 -hanke on Central Baltic INTERREG IV A Programme 2007–2013:n rahoittama hanke. Ferrarian rinne, Jokioisten kartanopuisto ja Wendlan puutarha muodostavat monimuotoisuutta esittelevän puistokokonaisuuden, jonka hoitoa ja matkailullista saatavuutta on hankkeen ansiosta kehitetty.

MTT

KASVIEN GEENIVARAT

DEVEPARK

CENTRAL BALTIC INTERREG IV A PROGRAMME 2007–2013

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE

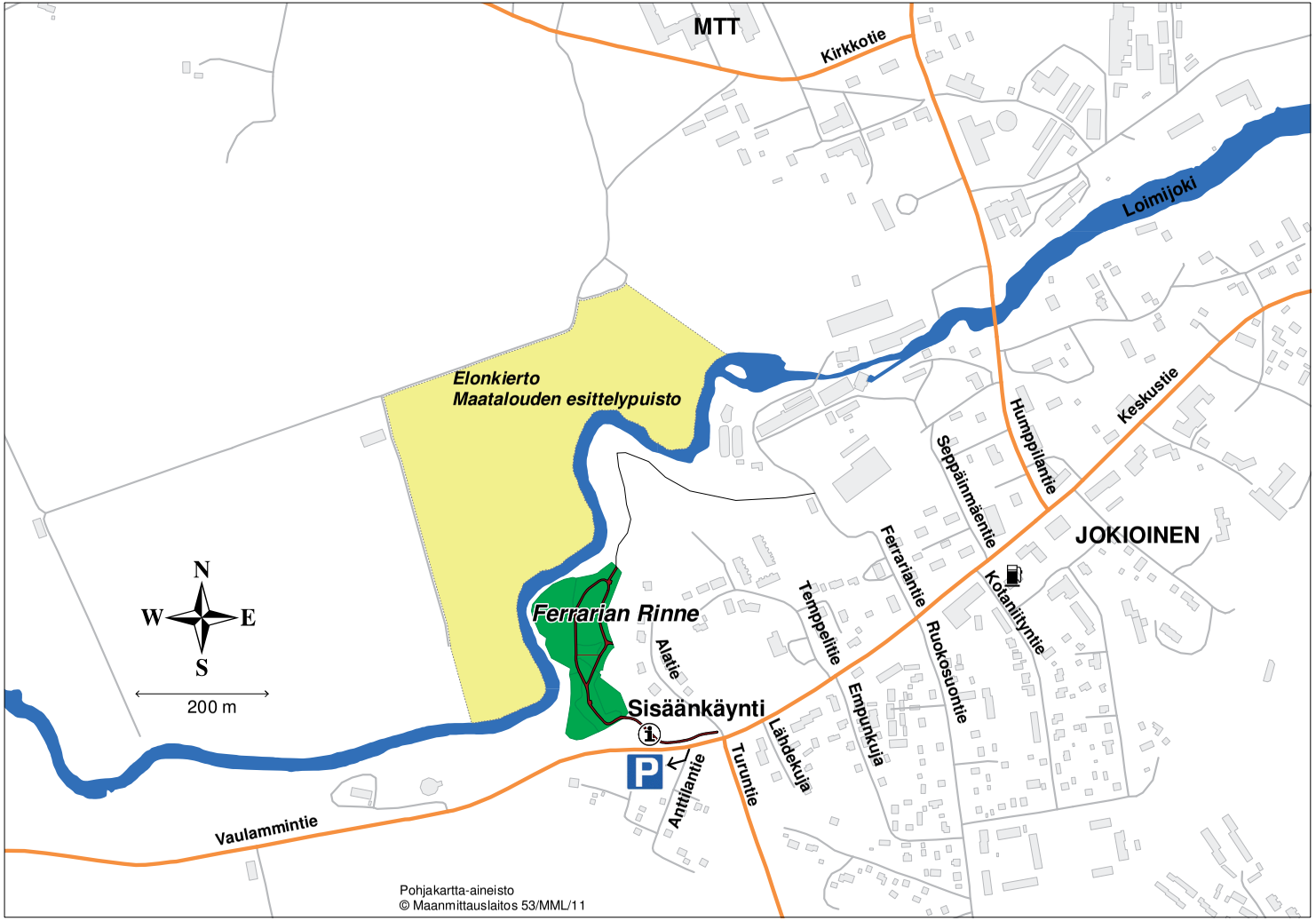
MTT
Kirkkotie
Loimijoki
Elonkierto
Maatalouden esittelypuisto
Keskustie
Humppilantie
Seppäinmäentie
JOKIOINEN
Ferrariantie
Kotaniityntie
Temppelitie
Ruokosuontie
Ferrarian Rinne
Alatie
Sisäänkäynti
Empunkuja
Lähdekuja
Turuntie
Anttilantie
Vaulammintie
N
W
E
S
200 m
Pohjakartta-aineisto
© Maanmittauslaitos 53/MML/11